

Singö Hembygdsförening 4 juli 2011

SINGÖPOJKARNA

Vår första Singöfärd.

(Ur Kyrka och Hem 1914.)

Under en utflykt till Gamla Uppsala, som mina läsojkar och jag företogo, beslöt vi — i enlighet med den numera bland bättre konfirmandavdelningar gängse seden — att lägga oss en tid under sommaren vid badort för att vila upp oss efter läsningen. En kommitté tillsattes för att ordna den ekonomiska sidan av saken. Pojkarna utfäste sig att i 6 veckors tid lägga av 50 öre i veckan, och en inkasserare utvaldes, som skulle placera pengarna å en för ändamålet anskaffad motbok med Målarbanken. Det räckte naturligtvis icke. Så anskaffades med stort besvär och ringa kostnad ett par framstående musikanter, och med deras biträde höll undertecknad konsert i Mikaelsskapellet. Men publiken svek. D. v. s. icke alldeles, men vi fingo ej den påräknade inkomsten. Missmodig och i någon mån förargad, satte jag in i tidningen en vädjan till välvilliga församlingsbor att låna mig 100 kr. Ett par dagar senare hade jag pengarna som gåva och ännu mera därtill. Då och då kom en tia »för badning av läsojkar». Så var ekonomien klarad. För att komma ifrån det moraliskt betänkliga i saken betonades skarpt för pojkarna, att detta var en nödfallsutväg, och att vi nästa gång skulle förtjäna våra pengar själva.

Som badort utvalde vi Singö i skärgården. Och att vi hade säkert korn på vad ön går för, bevisas bäst därigenom, att den nyligen av sakkunniga förklarats vara idealet för en Barnens ö. Vi räknade oss som upptäckare.

docent Gustaf Lindberg

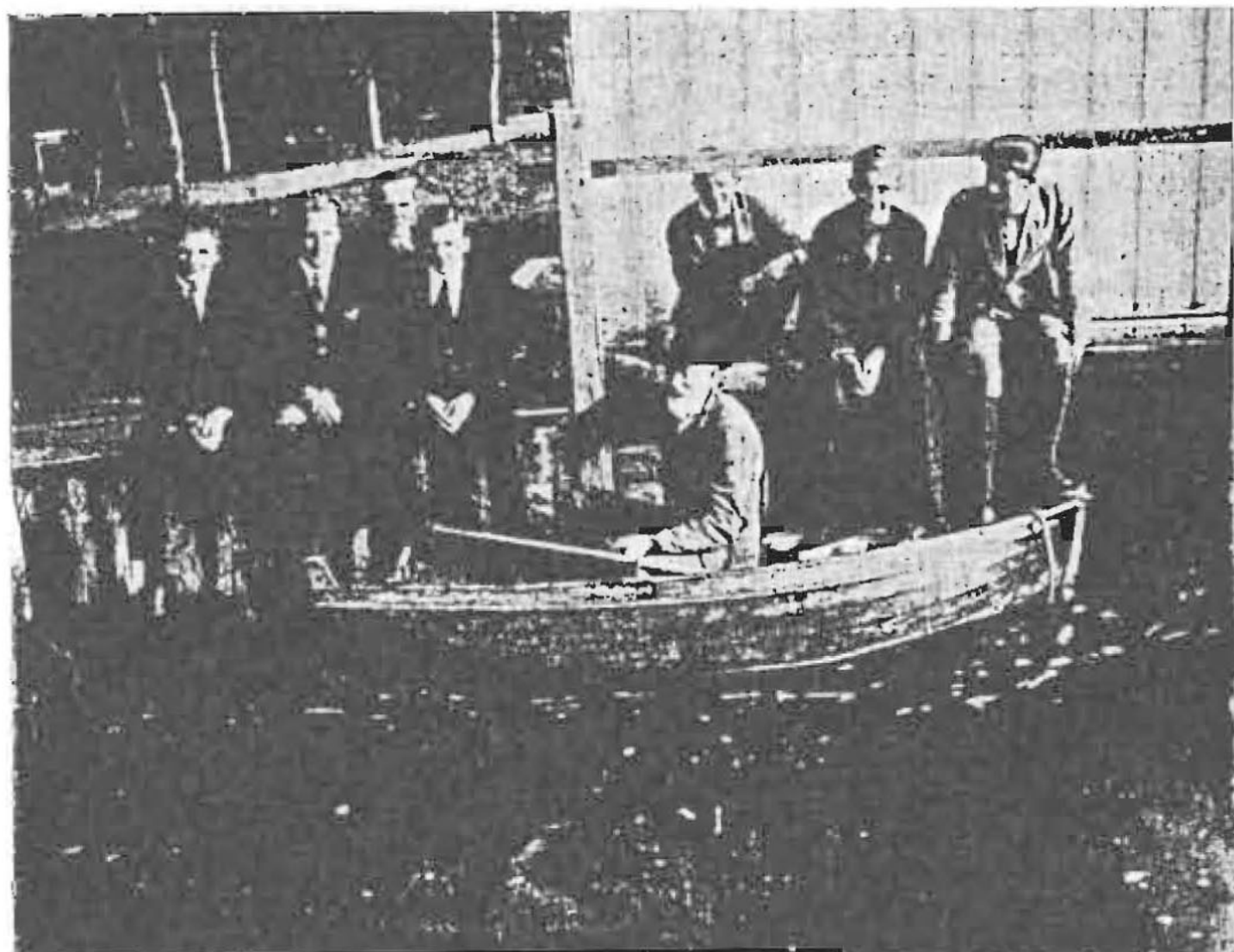
Singöpojken på
besök i Norrsillan hos
Anna-Lisa (Jönsson) Helm-
berg (stünde i bakgrun-
den)

Singöpojkenas gynnare överbibliotekarien och akademiledamoten på Vreta

CLAES ANNERSTEDT.

1922 diktade kökspatrullen Singövisan, som sjöngs första gången vid det stora kalaset hos Överbibliotekarien. Och inte är det underligt, att den dagen kan inspirera en Singöpojke, då Rurik kommer för att hämta hela sällskapet till Wreta. Den dagen är sommarens glanspunkt. Med en gästfrihet och älskvardhet, som måste göra en pojke gott, ta Överbibliotekarien med fru emot sina unga gäster. Kaffebordet skall skövlas, endast en bulle lämnas kvar, så att det ej skall se alltför snålt ut. Vid det gästbudet äro Singöpojkenas herrar på Wreta. Kanske bordet med de 49 elefanterna intresserar nästan lika mycket som kaffebordet. Den vackra trädgården med den slingrande stigen upp till Utsikten, badhuset, båtarna, den lilla julen — allt rå pojkarna om den dagen. Och ingen kan berättas så intressant som Överbibliotekarien. Men hela hans liv därute på Singö blir för pojkarna till den vackraste saga. På havet är han suverän. I sin lilla julle kan han i arla morgonstund ro två mil över till Härrängs gruvor

— bara för att gå ombord på Najad och ordna för sina kära pojkars hemresa. På Wreta och de små holmarna runt omkring är han den gode örtagårdsmästaren. Han ansar sina blommor, klipper törnet, men allt skall vara natur, intet konstlat. Och så är han mot människorna på Singö. Överbibliotekarien är deras välgörare, men det förklarar ej allt. Han har humorns gåva. En sommar brukade han varje morgon ro i sin lilla julle till Ellalandet och sedan vände åter hem. Men en morgon, då det gick vreda vågor till havs, låg en bogserare med några stora prämar i lä inne i viken och kunde ej gå vidare. Då rundade Överbibliotekarien holmen, gav sig i sin lilla farkost ut mot elementens raseri och svängde från havet in i viken. Vinkade i förbifarten åt bogseraren och ropade: »färska hälsningar från Åland». Att besättningskarlarna trodde sig se i syne ett spöke eller en sjögäst är ej att undra på.

Denna lilla betecknande historia berättade han med den rätta glimten i ögat för sina kära Singöpojkar sommaren 1923, just som han med Rurik vände stäven genom samma sund i Ellalandet ut mot Ålands hav, för att göra en färd två mil ut till Understens fyr. Det blev en vägsam färd, havet var i uppror — men det satt en säker sjöman vid styret och allt gick väl.

Handlarna Metzén och Lalér utmanas i biltävling

Ur "Singö Allehanda".

Singöpojkenas operiodiska tidningsorgan.

Väderlekstelegram:

Utsikter för Singöveckan: strålende sol och molnri himmel, frisk laber vind nordöst Understen via Svartklubben. Ringa nederbörd. Utsikter för fruntimmersveckan: kolossal nederbörd, blytung, molnhöjd, pepparrotsfärgad himmel.

Bananerna

lova i år rekordskörd på Singö. Plantageägaren Anders Olofsson tror sig kunna leverera dem till ett nettopris av 13 öre kappan.

Kontrakt har uppgjorts med Överbibliotekarien om att få använda hans elefanter vid bananskördens tillvaratagande och exporterande till Fiskekluns, Måsgården och Prästholmen.

Sommarens idrottsspel på Singö

gå även i år av stapeln i slutet av juli. I anledning av föreningens 10-årsjubileum bliva spelen internationella.

Bland redan anmälda deltagare märkas bland sprinters: Paddock, U. S. A., Nocke, U. S. A., Gustafsson, springgrabb, samt Jöjje, U. S. A. Grundtoppet: Nurni, Fille. Biörken. Wide. Biltävling (Ford): handl. herrar Metzén och Lalér samt Nocke. Varpa: Josef, Jöjje, Gerhard Andersson, Nisse. Långskutt: Tuulos, Toift och Otto. Fotboll: Uppsala läderkulturförening spelar mot det afrikanska laget Sini—Stan—Toift.

Huggsexan hos överbibliotekarien Annerstedt.

I denna efterlängtdade sexa deltago 19 st. glupska S. P., Bibl. med fru och en sjuksyster.

Vid lädstigningen utnämnde Bibl. under högtidliga former allas vår Enok till heder och värdighet av sin livdrabant. Enok tackade djupt rörd i ett blixtrande anförande Bibl. för hans välvilja att anförtra honom detta ansvarsfyllda värv. Enok visade sig senare vid kaffebordet vara denna post värdig, i det han slukade sju (7) saffranslängder, fem (5) studenter (kringlor), samt örbörda massor småbröd. Konkurrenten var dock oväntat hård, i det att sex st. pojkar, nämligen Putte Presto, Evald Wahlstedt, Fille, Nisse, Helge Ljunggren samt Werner Olsson, efter att hava doppat i tre koppar även begärde och naturl. erhöilo 4-tår!

Snapshot från höskullen

— den 24 juli 1922 på kvällen, då man under dagens lopp hade kört in nyslaget hö och på grund härav »slafarna» hade råkat i villervalla. —

»De' här ä' mitt örngott, de rul» —
»Är'e nå'n som har sett min fill?» —
»Nu är'e väl manljust, va? — Tji nattskjortaf» —
»De' ä' väl kuffsit att möblera om så här»...
»Grabbar, är'e nå'n, som har sitt mina kortbrallor?» —
»Nå men, tjira på Galla-bläsen, han äter upp all timotejen.» — »Ä, då' gör ingenting, förresten behöver han'et nog, han är ju arbetslös.»
»Hör ni grabbar, vem är e', som har norpa' min fill? Han va' öppen opptill, lakane hängde ut, ässå hadde ja' sparkat sönder'n i botten, så're va' ingen förtjänst för den som norpa'n.» —

Önskas köpa

ett fortpiano med kullager och ljudlös gång, helst gratis och franco till S. P:s nästa möte å Karlsborg N:o 1. Sekr.

Böcker mottagas tacksamt för S. P:s magra bibliotek. De få gärna vara inbandna, tyglätna, slutna och ofta vända ryggen till. Bibl.

Boende i Boda och Norrsillan

Kyrkvärden Olof Andersson i Boda har varit en ovärderlig gästvärd i många somrar, och kyrkvärdsmoder har alltid vetat råd. Under kristiden var det ej så lätt att hjälpa 20—30 matfriska pojkar. Så här berättar 1917 års krönikör: »Till Boda kommo vi kl. halv nio. När jag kom upp till kyrkvärden, vår värd på Singö, så blev han helt förvånad och frågade om vi kommo utan att skicka något bud. Jag svarade att Pastorn hade skrivit. Men det brevet hade ej kommit fram! Det kom dagen efter vår ankomst. Det hela ordnade sig alldeles utmärkt ändå.

På hans höskulle skulle vi få ligga och i Goodtemplarlokalen skulle vi få bo och intaga våra måltider. Även i år fingo vi Boda till vår kokerska, och det är ingen lätt uppgift att skaffa 20 st. pojkar mat i 14 dagars tid i sådana kristider. Men hon skötte sin uppgift med all heder. Det var överraskningar för varje dag... Ja, Boda, hon är värd sitt eget kapitel, det var hon som stod för rusthållet under »de sju magra åren». Heder åt henne! Men hon måste dela med sig något åt Frida W., som kokade år 1921 och 1922 och åt fru Anna-Lisa H., som var matmor den sista sommaren, då vi tack vare Överbibliotekarien fingo bo i den lilla fiskarstugan i Norrsillans vackra vik.

För varje dag har husmor att kommendera över en »kökspatrull» på tre man. Den skall vara redo kl. 4 på morgonen, när skötbåtarna komma i land efter nattens fångst, för att inköpa erforderliga hektomber färskströmming för en ringa penning. Strömming är gott och kan anrättas på 99 sätt. Kökspatrullen skall hugga ved och hålla eld i spisen, diska, torka och passa upp vid bordet. Och bordet skall digna av mat. »Ät, drick och var glad. Varen alltid gladel» — det är valspråket på Singö. Och inte är det tråkigt att vara kökspatrull.

Kökspatrullen och malmor.

I hotell »Långa ladan».

Singövisan.

Mel: Tre trallande jäntor.

Här kommer en sjungande skara
från ungdomens, lärdomens stad.
Och sorgen den låter vi fara,
vår sång klingar lustig och glad,
tra lala lala lalala...

Och Singöpojkar vi heta,
då ä grabbar med ruter och pli,
och maken till dem få ni leta,
ja, leta, så ska ni få tji!...

Ty främst i vår skara så ha vi En
av de 18, som förer oss an,
ja, leve Bibliotekarien,
vem är väl i världen som han!

De vises sten ha vi funnit
och Atlantis, Lycksalighetens ö,
när solen mot klipporna brunnit
på Singö, vår hemlängdans ö...

Och när vi till Uppsala hunnit,
och Singö ett minne blott är,
all blekhet från kinden försvunnit,
och ön är oss än mera kär,
tra lala lala lalala...